

834 Tekalif-i Milliye

1. **Tekâlif-i Milliye Emirlerinin uygulanması ve gelen yardımların güvenliği için alınan tedbir nedir?**

Cevap: İstiklal Mahkemelerinin görevlendirilmesi

2. Her aile bir kat çamaşır, bir çift çorap ve çarık hazırlayıp komisyona teslim edecektir.

Tekalif-i Milliye Kararlarının bu maddesinin amacı nedir?

Cevap: Ordunun giyecek ihtiyacını karşılamak

3. Halkın elinde bulunan yaylı araba ve kağnı arabaları ile deve ve merkeplerin %20'sinin teslimi istendi.

Tekalif-i Milliye Kararlarının bu maddesi ile ordunun hangi ihtiyacı karşılanmak istenmiştir?

Cevap: Ulaşım

4. Eldeki buğday, saman, un, arpa, fasulye, bulgur, nohut, mercimek, şeker zeytinyağı vb. %40'ının bedeli sonradan ödenmek üzere teslimi istendi.

Tekalif-i Milliye Kararlarının bu maddesi ile ordunun hangi ihtiyacı karşılanmak istenmiştir?

Cevap: Yiyecek

5. **Halkın Tekalif-i Milliye Emirleri için elindeki eşyaları vermesi, cephe gerisinde üretim yapması ve zor şartlar altında cepheye taşınması hangi özellikleri ile ilgilidir?**

Cevap: Fedakarlık, Vatanseverlik, Bağımsızlık, Birlik beraberlik, Dayanışma, Yardımlaşma

6. Mustafa Kemal Paşa, Millî Mücadele Dönemi'nde ordunun ihtiyaçlarını halktan karşılamak için Tekâlif-i Millîye Emirlerini yayımladı. Yayımlanan emirler karşısında Türk milleti hiçbir fedakârlıktan kaçmadı ve ordusuyla işbirliği yaptı. Vatanın kurtuluşunu sağlayacak olan ordusuna destek oldu. Ülkesi için maddi ve manevi bütün kaynaklarını seferber etti.

Verilen bu metinde Türk milletinin hangi özelliklerine değinilmiştir?

Cevap: Vatanseverlik, Fedakârlık, Birlik ve Beraberlik

7. Veriyoruz paşam, ben Nevşehir çarşısından
Gelme bir çarığım, giysin beni piyade.

O giydikçe ısınır toprak, ayaklarım üşümez,

Al benim son çarığımı.

Çıkardım gömleğimi veriyorum,

Kılıç salsın giyende süvariler.

Yaz sıcakında ağustos güneşinin ellerinden

Terlerini alsın.

Bu dizler illi mücadele dönemindeki hangi uygulamayı yansıtmaktadır?

Cevap: Tekalif-i Milliye

8. Kütahya-Eskişehir yenilgisinden sonra Başkomutan olan Mustafa Kemal Tekalif-i Milliye Emirlerini çıkarmıştır.

Mustafa Kemal'in bu emirleri çıkarması TBMM'nin hangi yetkisini kullandığını gösterir?

Cevap: Yasama

835 Sakarya'dan Büyük Taarruza

9. Mustafa Kemal Paşa'nın Sakarya Savaşı öncesindeki görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.
"Beyler, zavallı ulusumuzu tutsak etmek isteyen düşmanları ne olursa olsun yeneceğimize olan iman ve güvenim bir dakika olsun sarsılmamıştır. Bu dakikada bu inancımı yüce kurulunuza karşı, bütün ulusa karşı ve bütün dünyaya karşı ilan ederim."
Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözünden ulaşılabilecek olan kişilik özelliklerinden iki tanesini yazınız.
Cevap: Kararlılık, Bağımsız yaşama azmi, Cesaret
10. Sakarya Zaferi'nden sonra İtilaf Devletleri, TBMM'ye ateşkes ve barış antlaşmaları teklif etti. Yunan ordusunu destekleyen sadece İngilizler kaldı. Onların da Yunan ordusuna duyduğu güven büyük ölçüde sarsıldı. İtalya'dan sonra Fransa da Ankara Antlaşması ile işgal ettiği yerlerden çekildi. Ayrıca Kafkas Devletleri ile Kars Antlaşması, Ukrayna ile bir dostluk antlaşması imzalandı.
Buna göre Sakarya Zaferi'nden sonra Fransa'nın Ankara Antlaşması ile işgal ettiği yerlerden çekilmesi nelerin göstergesidir? İki tanesini yazınız.
Cevap: İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılığı vardır.
Askeri başarılar siyasi gelişmelere neden olmuştur.
11. **Sakarya Meydan Savaşı'nda düşmanın şiddetli saldırısı, Türk savunma hattında yer yer kırılmalar yaşanmasına sebep oldu. Bunu gören Mustafa Kemal Paşa, askerlerinin direnme azmini ve inancını artırabilmek için Mehmetçiklerin kalbine dokunan ve savaşın gidişatını değiştiren sözünü yazınız.**
Cevap: Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O satıh bütün vatandır.
12. **Sakarya Zaferi'nin ulusal ve uluslararası sonuçlarından birer tanesini yazınız.**
Cevap: Ulusal: Mustafa Kemal'e "Gazi" unvanı ve "Mareşal" rütbesinin verilmesi
Uluslararası: Fransa ile Ankara Antlaşması'nın yapılması
13. -I. İnönü Savaşı'nın kazanılmasından sonra yapılan Moskova Antlaşması ile Sovyetler Birliği TBMM Hükûmetini tanıdı.
-Sakarya Zaferi'nden sonra imzalanan Ankara Antlaşması ile Fransa, TBMM Hükû- metini resmen tanıdı.
Kurtuluş Savaşı sürecinde yaşanan bu gelişmelerin ortak özelliği nedir? Yazınız.
Cevap: Askerî zaferler siyasi başarılarla tamamlanmıştır.
14. Sakarya Zaferi sonrası İtilaf Devletleri ile Paris ve Londra'da görüşmelerde bulunan Fethi Okyar, görüşmelerle ilgili TBMM'ye sunduğu raporda; "Ulusal amaçlarımızın elde edilmesi, ancak askerî harekâtlarla mümkün olabilecektir. Başka incelemeye, başka yoruma gerek yoktur." demiştir.
Fethi Okyar'ın bu sözü hangi olayla gerçekleştirilmiştir?
Cevap: Büyük Taarruz
15. Sakarya Savaşı öncesi Yunanların bölgesel başarı kazanması üzerine Sovyet Hükûmeti, Moskova Antlaşması'na aykırı olmasına rağmen Yunanlarla müzakereye girişmiş ve Pontusçuları kışkırtmıştır.
-Sakarya Zaferi ise Türk devletinin Sovyet Rusya ile ilişkilerinde bir dönüm noktası olmuş, Sovyet Rusya aracılığıyla Kafkas devletleriyle TBMM arasında Kars Antlaşması imzalanmıştır.

Verilen bilgiye göre Türk milletinin hangi alandaki başarısı Sovyet Rusya'nın politikasını değiştirmiştir?

Cevap: Askeri başarıları

16. Sakarya Savaşı'nda "Başkomutan" olarak ordunun başında bulunan Mustafa Kemal Paşa, savaş sırasında orduya verdiği "Savunma hattı yoktur, savunma sathı vardır. O sath, bütün vatanıdır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça terk olunamaz." emriyle dünya askerlik literatürüne "Topyekûn Savaş" kavramını kazandırmıştır.

Mustafa Kemal Paşa'nın savaşın kazanılmasında etkili olan bu emri, onun hangi özelliklerini gösterir?

Cevap: Askeri dehası, kararlılığı, vatanseverliği

17. "Başkumandan Meydan Muharebesi, kumandanlık sanatı ve sevk ve idare kudretinin parlak bir başarısıdır."

General Fahri Belen, bu sözlerle Başkumandan Meydan Muharebesi'nin kazanılmasını hangisine bağlamaktadır? Yazınız.

Cevap: Savaşı yöneten komutana

18. 30 Ağustos günü Dumlupınar'da yapılan savaşı Mustafa Kemal Paşa yönetti. Tarihe Başkomutanlık Meydan Muharebesi adıyla geçen bu savaşta Türk ordusu Yunan ordusunu büyük bir bozguna uğrattı. Ardından da Mustafa Kemal Paşa meşhur tarihi emrini verdi: "Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!"

Mustafa Kemal Paşa bu emriyle neyi amaçlamıştır? Yazınız.

Cevap: Anadolu'yu düşmanlardan temizlemeyi amaçlamıştır.

19. **Başkumandanlık Meydan Muharebesi'nin kazanılmasından sonra Mustafa Kemal düşman ordusunu yurttan atmak için hangi sözünü söylemiştir?**

Cevap: Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!

20. **Mustafa Kemal Paşa'nın Tekâlif-i Millîye Emirleri'ni çıkarma nedenini ve bu emirlerin çıkarılmasının**

Büyük Taarruz'a etkisini açıklayınız.

Cevap: Tekalif-i Millîye Emirleri'ni çıkarma nedeni, ordunun ihtiyaçlarını karşılamaktır.

Ordunun ihtiyaç duyduğu silah, cephane, yiyecek giyecek gibi unsurlar karşılanmış bu da Büyük Taarruzun başarılı olmasında etkili olmuştur.

21. **Mudanya Ateşkes Anlaşması'nda savaş yapmadan kurtarılan yerler nerelerdir? Yazınız.**

Cevap: Doğru Trakya, İstanbul

22. **Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda yer alan "İtilaf Devletleri barış yapılıncaya kadar İstanbul'da bulunabilecek." Maddesini değerlendiriniz.**

Cevap: Anlaşmanın olumsuz maddelerindedir. Bağımsızlık ve egemenliğimizi kısıtlamaktadır.

23. Kurtuluş Savaşı'nın askeri başarısı siyasi bir başarı ile sonuçlanmıştır.

Savaş yapılmadan Doğu Trakya, İstanbul ve boğazlar kurtarılmıştır.

Osmanlı Devleti hukuken yok sayılmıştır.

Özellikleri verilen anlaşmanın adını yazınız.

Cevap: Mudanya Ateşkes Antlaşması

836 Lozan Barış Anlaşması

- 24. İtilaf Devletleri'nin Lozan Barış Konferansı'na TBMM Hükûmetinin yanı sıra İstanbul Hükûmetini de çağırmasının sebebi nedir? Yazınız**

Cevap: İstanbul Hükûmeti ve TBMM Hükûmeti arasında çıkabilecek anlaşmazlıktan yararlanarak kendi lehlerinde kararlar alınmasını sağlamak

- 25. İtilaf Devletleri'nin Lozan Barış Konferansı'na TBMM Hükûmetinin yanı sıra İstanbul Hükûmetini de çağırması karşısında TBMM Hükûmetinin aldığı önlem nedir? Yazınız**

Cevap: 1 Kasım 1922 tarihinde Saltanatı kaldırarak İstanbul Hükûmeti'nin Lozan'a gitmesini engelledi.

- 26. Mustafa Kemal Paşa, barış konferansının Lozan yerine İzmir'de yapılmasını istiyordu. Bunun sebebi nedir? Yazınız.**

Cevap: İzmir ile kolayca haberleşmek ve konferanstaki görüşmeleri yakından takip etmektir. Ayrıca Yunanların İzmir ve Batı Anadolu'da yaptığı tahribatı dünyanın gözleri önüne sermek

- 27. TBMM, Lozan'a gidecek heyetten kapitülasyonlar ve Ermeni Devleti'nin kurulması konusunda kesinlikle taviz verilmemesini istedi.**

Buna göre Türkiye neleri gerçekleştirmek istemektedir? Yazınız.

Cevap: Tam bağımsızlığı sağlamak ve toprak bütünlüğünün bozulmasına izin vermemek

- 28. Lozan Antlaşması'nda Boğazların yönetimi nasıl karara bağlanmıştır?**

Cevap: Boğazların yönetimi, başkanı Türk olan uluslararası bir komisyona verilecektir. Boğazların her iki yakası askerden arındırılacaktır. Barış zamanında Boğazlardan ticari gemilerin geçisi serbest olacaktır.

- 29. "Bu antlaşma, Türk ulusuna karşı yüzyıllardan beri hazırlanmış ve Sevr Antlaşması'yla tamamlandığı sanılmış büyük bir yok etme eyleminin çökertilmesini anlatan bir belgedir.**

Mustafa Kemal Atatürk bu sözünde hangi anlaşmadan bahsetmektedir? Anlaşmanın adını yazınız.

Cevap: Lozan Barış Antlaşması

- 30. Lozan Barış Antlaşmasının önemi nedir? Yazınız.**

Cevap: Lozan Barış Antlaşması yeni bir Türk devletinin kuruluşunu belgeleyen, başta İtilaf Devletleri olmak üzere dünya devletlerine Türkiye'nin bağımsızlığını kabul ettiren uluslararası bir antlaşmadır.

- 31. Lozan Antlaşmasında "Bütün azınlıklar Türk vatandaşı kabul edilecektir." Maddesi ile Türkiye neyi amaçlamıştır? Yazınız.**

Cevap: Yabancıların azınlıkları bahane ederek iç işlerimize karışması engellenmek amaçlanmıştır.

- 32. Lozan Konferansı'nda alınan "Kapitülasyonlar kesin olarak kaldırılacaktır." kararının Türkiye açısından önemini açıklayınız.**

Cevap: Türkiye ekonomik sosyal ve hukuki olarak kendisini kısıtlayan kapitülasyonlardan kurtulmuş tam bağımsızlık yolunda bir adım atmıştır. Ekonomik bağımsızlık sağlanarak kalkınmanın yolu açılmıştır.

33. Lozan Barış Anlaşması'nda Duyunu Umumiyenin kaldırılması ile Türkiye öncelikle hangi alanda bir kazanım sağlamıştır? Yazınız.

Cevap: Ekonomik

837 Milli Mücadelenin Edebiyat ve Sanata Yansıması

34. Milli Mücadele Dönemini anlatan edebi eserlere üç tane örnek yazınız.

Cevaplar:

- 1) Halide Edip Adıvar – Ateşten Gömlek
- 2) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - Yaban
- 3) Tarık Buğra – Küçük Ağa

35. “Bütün orduya yetecek, siperlerin koruması için bir yığın, kangal kangal dikenli tel. Sekiz kağıt zor taşıyor.”

“Aslansın be Reis'im... Bu telleri nereden buldun?”

“Her geçtiğim köyde, halka haber verdim: Herkes bahçe, tarla dinlemeyecek, sökecek, dedim. Dönerken hepsi hazır. Millet, bütün bahçesini, tarlasını çeviren dikenli telleri sökmüş hazırlamış. Hazır edemeyenler, iki güne kalmaz, İnebolu'ya kendimiz teslim ederiz, diye söz verdiler.”

Samim Kocagöz'ün “Doludizgin” adlı romanından alınan bu metinden Türk halkının hangi özelliklerine ulaşılabilir? Yazınız.

Cevap: Vatanseverlik, fedakârlık, yardımseverlik

36. “Yunanlar en fazla burasını yakıp yıkmışlar, yaşama araçlarını ortadan kaldırmışlardı. Ne kimsenin başında bir adam ne hayvan ne yiyecek kalmıştı.”

Halide Edip Adıvar'ın Türk'ün Ateşle İmtihani adlı eserindeki bu bölümden Yunan işgalinin hangi alanda oluşturduğu etkiyi yansıtmaktadır? Yazınız.

Cevap: Ekonomik

37. Ressam İbrahim Çallı cumhuriyet dönemi ideolojilerini, savaşları, hamasi konuları da görselleştiren tablolar yaptı. Bunlardan biri “Zeybekler Kurtuluş Savaşı'nda” adlı eseridir. 1926'da açılan Üçüncü Ankara Resim Sergisi'ni gezen Atatürk yaptığı gördüğünde Çallı'ya dönerek “Biz Kurtuluş Savaşı'nda yemeye ekmek bulamıyorduk, senin resmindeki atlar nasıl semirmiş böyle?” dediği, Çallı'nın da resmi tekrar elden geçirerek atları zayıf hâle getirdiği söylenir.

Mustafa Kemal'in ressam İbrahim Çallı'ya söylediği söz milli mücadelenin hangi alandaki zorluklarını anlatmaktadır? Yazınız.

Cevap: Ekonomik

38. Türk sanatçıları Millî Mücadele'mizi beyaz perdeye de yansıtmışlardır. Yönetmenliğini Muhsin Ertuğrul'un yaptığı “Ateşten Gömlek” ve “Bir Millet Uyanıyor” filmleri ile Nuri Akıncı'nın “Ege Kahramanları” ve Faruk Kenç'in “Kendini Kurtaran Şehir” adlı eserleri bu alandaki başlıca örnekleridir.

Buna göre Milli Mücadele'yi anlatan bu örnekler hangi sanat dalı ile ilgilidir? Yazınız.

Cevap: Sinema

39. Devletin yönetim şeklinin cumhuriyet olmasını ve cumhuriyeti koruma, yüceltme ve yaşatma fikrine cumhuriyetçilik denir.
Buna göre cumhuriyetçilik ilkesi doğrultusunda yapılan yeniliklerden dört tanesini yazınız.
Cevaplar: 1) Saltanatın kaldırılması
2) Halifeliğin kaldırılması
3) Ordunun siyasetten ayrılması
4) Kadınlara siyasi hakların verilmesi
40. "Halk idaresinin bütün kapsayıcı anlamıyla layık olduğu gelişme derecesine erişebilmesi siyasetimizin gereklerindedir."
Atatürk'ün bu sözü hangi ilke ile ilişkilendirilebilir? Yazınız.
Cevap: Cumhuriyetçilik
41. Atatürk "Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkına Türk milleti denir." Sözüyle milliyetçiliğin hangi özelliğini vurgulamıştır.
Cevap: Irkçı değildir ve birleştiricidir.
42. Kişinin mensup olduğu milleti sevmesi, onun için çalışması ve onunla gurur duyması hangi ile ilgilidir? Yazınız.
Cevap: Milliyetçilik
43. Milliyetçilik maddi ve manevi açılardan milletin ve ülkenin çıkarlarını her şeyin üstünde tutmak, milli birlik ve beraberliği gerçekleştirerek devamını sağlamaktır.
Buna göre milliyetçilik ilkesi doğrultusunda yapılan yeniliklerden dört tanesini yazınız.
Cevaplar: 1) Türk Dil Kurumunun kurulması
2) Türk Tarih Kurumunun kurulması
3) Kabotaj Kanununun çıkarılması
4) Misaki İktisadi Kararlarının alınması
44. 1 Temmuz 1926 tarihinde yürürlüğe giren Kabotaj Kanunu ile ülkemizin limanları arasında gemi işletme ve deniz taşımacılığı yapma hakkı Türk vatandaşlarına tanınmıştır.
Buna göre Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması hangi ilke ile ilgilidir?
Cevap: Milliyetçilik
45. "Bir ulus, sımsıkı birbirine bağlı olmayı bildikçe yeryüzünde onu dağıtabilecek bir güç düşünülemez."
Atatürk'ün bu sözü hangi ilke ile ilişkilendirilebilir? Yazınız.
Cevap: Milliyetçilik
46. • Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi
• Yabancı okulların Maarif Bakanlığına bağlanması
Bu uygulamalar, Atatürk ilkelerinden hangisine göre hareket edildiğinin göstergesidir?
Cevap: Milliyetçilik
47. Halk arasında ayırım yapmadan, halkın yararına çalışmak ve halkın devlet yönetiminde hakim olmasını sağlamaktır.
Açıklaması verilen ilkenin adını yazınız.
Cevap: Halkçılık

48. Halkçılık bir ülkede yaşayan bireyler arasında ayrıcalık ve fark gözetmemek, halk adı verilen tek ve eşit bir insan topluluğunun var olduğuna inanmaktır.

Buna göre halkçılık ilkesi doğrultusunda yapılan yeniliklere dört tane örnek yazınız.

- Cevap: 1) Saltanatın kaldırılması
2) Tevhid-i Tedrisat kanununun çıkarılması
3) Medeni kanunun çıkarılması
4) Aşar vergisinin kaldırılması

49. "Türkiye Cumhuriyeti halkını ayrı ayrı sınıflardan oluşmuş değil, kişisel ve sosyal hayat için iş bölümü itibariyle çeşitli mesleklere ayrılmış bir toplum olarak görmek esas prensiplerimizdendir."

Atatürk bu sözü ile öncelikle hangi ilkeye vurgu yapmaktadır? Yazınız.

Cevap: Halkçılık

50. "Bizim düşüncemizde; çiftçi, çoban, işçi, tüccar, sanatkâr, asker, doktor kısaca herhangi bir toplumsal kurumda çalışan bir vatandaşın hak, çıkar ve hürriyeti eşittir."

Mustafa Kemal Atatürk

Bu vecize Atatürk ilkelerinden hangisiyle daha çok ilişkilidir?

Cevap: Halkçılık

51. Sosyal adalete, sosyal güvenliğe, ekonomik dengesizliklerin ve haksızlıkların giderilmesine, adaletli gelir dağılımına önem verir. Bu ilke bütün vatandaşların kanun önünde eşit olmasını ve devlet hizmetlerinden eşit bir şekilde yararlanmasını sağlamıştır. Hiç kimseye, aileye ya da zümreye ayrıcalık tanınmamıştır. Vatandaşlar, yasal yolları kullanarak her türlü hak arama özgürlüğünden faydalanabilirler.

Hakkında bilgi verilen ilkenin adını yazınız.

Cevap: Halkçılık

52. **Gelir düzeyi ne olursa olsun herkesin aynı eğitim fırsatlarına sahip olması, aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisiyle ilişkilidir?**

Cevap: Halkçılık

53. Millî Mücadele'nin kazanılması ve cumhuriyetin ilanından sonra ülkenin hızlı bir şekilde kalkınması için özellikle ekonomik alanda özel sektörün yapamayacağı büyük yatırımları devletin üzerine alması esasına dayanır.

Hakkında bilgi verilen ilkenin adını yazınız.

Cevap: Devletçilik

54. Devletin ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda daha hızlı bir gelişme sağlamak amacıyla yaptığı uygulamalara devletçilik denir.

Buna göre devletçilik ilkesi doğrultusunda yapılan yeniliklere dört tane örnek yazınız.

- Cevap: 1) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
2) Beş yıllık kalkınma planlarının yapılması
3) MTA'nın kurulması
4) Devletin çeşitli fabrikalar kurması

55. Prensip olarak devlet ferdin yerine geçmemelidir. Fakat ferdin gelişmesi için genel şartları göz önünde bulundurmalıdır. ,

Atatürk bu sözü ile öncelikle hangi ilkeye vurgu yapmaktadır? Yazınız.

Cevap: Devletçilik

56. Yer altı ve yer üstü kaynakları açısından zengin olan ülkemizde, savaşlardan dolayı yıpranmış halkın, kendi başına ekonomik kalkınmayı gerçekleştirmesi mümkün değildi. Bu nedenle ekonominin desteklenmesi ve denetlenmesi gerekliydi.

Bu paragrafta Atatürk ilkelerinden hangisinin ortaya çıkış gerekçesi anlatılmaktadır? Yazınız.

Cevap: Devletçilik

57. Özel sektörün yetersiz kaldığı durumlarda, yatırımların devlet tarafından yapılmasını öngören ilkeye “devletçilik” denir.

Buna göre devletçilik ilkesi hangi alan ile ilgilidir?

Cevap: Ekonomik

58. Cumhuriyetin ilk yıllarında ekonomide devletçilik ilkesinin benimsenmesinin sebeplerinden iki tanesini yazınız.

Cevaplar: 1) Ülkemizde özel sektörün sermaye gücünün olmaması

2) 1929 dünya ekonomik bunalımının Türk ekonomisini daha da kötüleştirilmesi

59. Genel anlamda din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması, dini inanç ve kanaatlerin devlet yönetiminden ayrı tutulmasıdır. Demokrasi standardını yükseltmenin ve hukuk devleti olmanın şartlarından biridir. Dar anlamıyla ise devletin her türlü din, inanç ve mezhepler karşısında tarafsız kalması, çeşitli din ve inanca mensup insanlar arasında ayırım yapmamasıdır.

Hakkında bilgi verilen ilkenin adını yazınız.

Cevap: Laiklik

60. Laiklik devlet düzeninin ve hukuk kurallarının dine değil, akla ve bilime dayandırılmasıdır.

Buna göre laiklik ilkesi doğrultusunda yapılan yeniliklere dört tane örnek yazınız.

Cevaplar: 1) Saltanatın kaldırılması

2) Halifeliğin kaldırılması

3) Tevhidi Tedrisat Kanununun çıkarılması

4) Tekke ve Zaviyelerin kapatılması

61. “Biz sadece din işlerini, millet ve devlet işleriyle karıştırmamaya çalışıyoruz.”

Atatürk bu sözü ile öncelikle hangi ilkeye vurgu yapmaktadır? Yazınız.

Cevap: Laiklik

62. 8/A sınıfı öğrencisi Meryem, evlerinin bulunduğu mahallede gezerken, mahallelerinde cami, kilise ve havra gibi ibadet yerlerinin olduğunu görür.

Meryem’in gördüğü bu durum Atatürk ilkelerinden hangisiyle ilişkilendirilebilir? Yazınız.

Cevap: Laiklik

63. Atatürk ilkelerinin korunmasını esas alan ve bu esaslara dayanarak, yeni atılımlarla Türk toplumunun ilerlemesini sağlayacak bir ilkedir. Bu ilke aklın ve bilimin rehberliğinde çağın gereklerine uygun olarak sürekli gelişmeyi esas alır.

Hakkında bilgi verilen ilkenin adını yazınız.

Cevap: İnkılapçılık

64. Çağın gerisinde kalmış olan kurum ve kuruluşların yerine çağdaşlaşmayı sağlayacak değişiklikler yapılmasına ve ilerleme amacı ile yapılanlara denir.

Buna göre laiklik ilkesi doğrultusunda yapılan yeniliklere dört tane örnek yazınız.

- Cevaplar: 1) Şapka İnkılabının yapılması
2) Takvim, saat ve ölçülerde değişiklik
3) Alfabede değişiklik
4) Hafta sonu tatilinin Pazar gününe alınması

65. “Medeniyet yolunda başarı, yenileşmeye bağlıdır. Sosyal hayatta, ekonomik hayatta, ilim ve fen sahasında başarılı olmak için tek gelişme ve ilerleme yolu budur. Hayat ve geçime egemen olan kuralların zaman ile değişme, gelişme ve yenilenmesi zorunludur.”

Atatürk’ün bu sözü hangi ilke ile ilgilidir? Yazınız.

Cevap: İnkılapçılık

66. “Medeniyet yolunda başarı, yenileşmeye bağlıdır. Sosyal hayatta, ekonomik hayatta, ilim ve fen sahasında başarılı olmak için tek gelişme ve ilerleme yolu budur. Hayat ve geçime egemen olan kuralların zaman ile değişme, gelişme ve yenilenmesi zorunludur.”

Mustafa Kemal Atatürk, bu sözyle Atatürk ilkelerinden hangisine vurgu yapmıştır? Yazınız.

Cevap: İnkılapçılık ilkesine vurgu yapmıştır.

67. Milliyetçilik ilkesi; siyasi ve kültürel birliğe, ideal birliğine dayanan bir toplum yapısını ortaya çıkarır. Bu durum, toplumda millî kültürün geliştirilmesi için dil, tarih vb. alanlarda çeşitli çalışmalar yapılmasını ve kurumlar oluşturulmasını öngörür.

Atatürk Dönemi’nde millî kültürün geliştirilmesi için oluşturulan kurumlardan ikisini yazınız.

Cevap: Türk Tarih Kurumu

Türk Dil Kurumu

68. **Çağdaşlaşma ve batılılaşma anlayışları Atatürk ilkelerinden hangisi ile doğrudan ilişkilidir? Yazınız.**

Cevap: İnkılapçılık

69. “Atatürkçülüğün özü, kültürel değerler ve geleneklerine bağlı ama bir o kadar da her türlü yeniliğe son derece açık bireyler yetiştirmektir.” **diyen bir öğrenci, bu fikrini Atatürkçülük ilkelerinden hangilerine dayanarak söylemiş olabilir? Yazınız.**

Cevaplar: 1) Milliyetçilik

2) İnkılapçılık

842 Siyasi Alanda Yenilikler

70. Türk milletinin ihtiyaçlarından doğan Türk inkılabı ile millî egemenlik ve millî bağımsızlık birlikte gerçekleştirilmiştir. Bir taraftan işgal kuvvetlerine karşı mücadele edilirken diğer taraftan da birçok alanda kurumların çağdaş hale getirilmesine çalışılmıştır. Yeni Türk Devleti’nde yapılan inkılapları siyasi, hukuk, eğitim ve kültür, sosyal, ekonomik ve sağlık gibi ana kategorilerde toplamak mümkündür.

Siyasi alanda yapılan yeniliklerden dört tanesini yazınız.

Cevaplar: 1) Saltanatın kaldırılması

2) Cumhuriyetin ilan edilmesi

3) Ankara’nın başkent olması

4) Hilafetin kaldırılması

71. **Saltanatın kaldırılmasına ortam hazırlayan gelişme nedir? Yazınız.**

Cevap: İtilaf Devletleri, Mudanya Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Lozan Konferansı'na TBMM Hükümeti ile birlikte İstanbul Hükümeti'ni de davet etmişlerdi. Amaçları Türk tarafları arasındaki görüş ayrılıklarından yararlanarak siyasi çıkarlar elde etmekte. TBMM'de Lozan'da ikilik olmasını engellemek ve Türk milletinin tek temsilcisinin TBMM olduğunu göstermek için Saltanatı kaldırmıştır.

72. Saltanatın kaldırılmasının sebeplerini yazınız.

Cevap: Padişah ve İstanbul hükümetinin Millî Mücadele'nin aleyhindeki çalışmaları Saltanatın millî egemenlik anlayışına ters olması
Ülke içindeki iki başlılığa son verilmek istenmesi
Lozan görüşmelerine Osmanlı hükümetinin de davet edilmesi

73. Saltanatın kaldırılması Atatürk ilkelerinden hangileri ile ilişkilidir? Yazınız.

Cevap: Cumhuriyetçilik, Halkçılık, Laiklik, İnkılapçılık

74. Saltanatın kaldırılmasının sonuçlarından dört tanesini yazınız.

Cevaplar: 1) Osmanlı Devleti resmen sona erdi.
2) Millî egemenliğin önündeki en önemli engel kaldırıldı.
3) Ülke yönetimindeki iki başlılık sona erdi.
4) TBMM Türkiye'de tek yasal otorite haline geldi.

75. Saltanatın kaldırılmasına rağmen halifeliğin devam etmesinin sebepleri nelerdir? Açıklayınız.

Cevap: Bunun temel nedeni, halifeliğin dini bir makam olması ve bir anda kaldırılması durumunda çok tepki gösterilebileceğidir. Bunun için halifeliğin kaldırılması için gereken uygun ortam beklenmiştir.

76. Ankara'nın başkent olmasının sebeplerini yazınız.

Cevap: Atatürk'ün tarih kitaplarından şehri cumhuriyet merkezi olarak öğrenmesi
Güvenli ve savunmaya elverişli olması
Anadolu'nun merkezinde yer alması ve ulaşım yolları üzerinde bulunması
TBMM'nin Ankara'da açılması ve Milli Mücadele'nin buradan yönetilmesi

77. Cumhuriyetin ilan edilmesinin nedenlerinden dört tanesini yazınız.

Cevaplar: 1) Devletin adı ve rejiminin henüz belirlenmemiş olması
2) TBMM başkanının devlet ve hükümet başkanı olması nedeniyle devlet başkanlığı sorununun yaşanması
3) Meclis hükümeti sistemi nedeniyle hükümetin kurulmasında zorluklar yaşanması ve yürütme işlerinin aksaması
4) 1923 yılı sonbaharında Fethi (Okyar) Bey Hükümeti'nin istifası ve yeni hükümetin kurulamaması nedeniyle hükümet bunalımlarının ortaya çıkması

78. Cumhuriyetin ilan edilmesinin sonuçlarından dört tanesini yazınız.

Cevaplar: 1) Yeni Türk Devleti'nin rejimi cumhuriyet olarak belirlendi.
2) Devletin adı Türkiye Cumhuriyeti oldu.
3) Cumhurbaşkanlığı makamı oluşturularak devlet başkanlığı sorunu çözüme kavuşturuldu.
4) Meclis hükümeti sisteminden kabine sistemine geçildi.

79. Cumhuriyetin ilan edilmesi Atatürk ilkelerinden hangileri ile ilişkilidir? Yazınız.

Cevap: Cumhuriyetçilik, Halkçılık, İnkılapçılık

80. Halifeliğin kaldırılmasının sebepleri nelerdir? Yazınız.

Cevap: Halifenin devlet işlerine karışması

Halifenin yenilikler önünde engel olması

Eski rejime dönmek isteyenlerin halifeyi kullanması

Halifenin devlet başkanı gibi hareket ederek yabancı ülkelerin elçilerini kabul etmesi

81. Halifeliğin kaldırılmasının sonuçlarından dört tanesini yazınız.

Cevaplar: 1) Laikliğe geçişin en önemli aşaması gerçekleştirildi.

2) Saltanatın bir uzantısı olarak görülen halifeliğin kaldırılması devlet merkezindeki iki başlılığın ortadan kaldırılmasını sağladı.

3) İnkılapların gerçekleştirilmesi için elverişli bir ortam hazırlandı.

4) Millî egemenlik anlayışı pekiştirildi.

82. Halifeliğin kaldırılması Atatürk ilkelerinden hangilerinin güçlenmesine katkı sağlamıştır? Yazınız.

Cevaplar: 1) Cumhuriyetçilik

2) Halkçılık

3) Laiklik

83. Ordunun siyasetle uğraşmasını engellemek amacı ile 3 Mart 1924 tarihinde Erkan-ı Harbiye Vekaletinin kaldırılması ile oluşturulan yeni kurumun adını yazınız.

Cevap: Genel Kurmay Başkanlığı

84. 3 Mart 1924 tarihinde Şer'iye ve Evkâf Vekâleti kaldırılması ile bütün vakıfların millete geçmesini ve ona göre yönetilmesini sağlamak ayrıca din işlerinin siyasetten ayrılması ve halkın dinî ihtiyaçlarının karşılanması amaçları ile kurulan iki yeni kurumun adını yazınız.

Cevap: Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü

85. Atatürk Dönemi'nde Türk kadınının yönetime katılması için çeşitli çalışmalar yapıldı. İlk olarak kadınlara 3 Nisan 1930 tarihinde belediye seçimlerine katılma hakkı verildi. Daha sonra 1933'te kadınların muhtarlık seçimlerine katılmaları sağlandı. Son olarak 1934'te anayasada yapılan bir değişiklikle Türk kadınına milletvekili seçme ve seçilme hakkı tanındı.

Bu gelişmelerle Türk kadını hangi alanda haklar elde etmiştir?

Cevap: Siyasi

86. 3 Mart 1924 tarihinde Şer'iyeye ve Evkâf Vekâletinin kaldırılması ile kurulmuştur. Din işlerinden sorumlu olan bu kurumun; vatandaşların dinî ihtiyaçlarını karşılamak, İslam dininin esaslarını iyi bilen personelin yetişmesini sağlamak gibi görevleri bulunmaktadır.

Açıklamaları verilen yeni kurumun adını yazınız.

Cevap: Diyanet İşleri Başkanlığı

843 Hukuk Alanında Yenilikler

87. Medeni kanun yapılırken neden İsviçre Medeni Kanunu temel olarak kabul edilmiştir? Yazınız.

Cevap: İsviçre Medeni Kanunu, Avrupa'daki medeni kanunların en yenisi olması, sorunlara pratik çözümler getirmesi, dilinin açık ve anlaşılır olması gibi özelliklerinden dolayı tercih edilmiştir.

88. 17 Şubat 1926'da Türk Medeni Kanunu ile hangi değişiklikler meydana gelmiştir?

Cevap: Tek eşle evlilik kabul edildi ve evliliğe yaş sınırı getirildi.

- Evlilikte resmi nikah zorunlu oldu.
- Mirastan kadın ve erkeğin eşit pay alması sağlandı.
- Mahkemelerde kadın ve erkeğin şahitliği eşit sayıldı.
- Kadınlara istediği mesleğe girme hakkı tanındı.
- Kadınların boşanma hakkı erkeklerle eşit hale getirildi.

89. 17 Şubat 1926'da Türk Medeni Kanunu ile kadınlar hangi alanlarda haklar elde etmiştir?

Cevap: Kadınlar toplumsal ve ekonomik alanlarda haklar elde etmiştir.

90. Osmanlı Devleti Dönemi'nde medeni kanun olarak kullanılan kanunun adını yazınız.

Cevap: Mecelle

91. Türk Medeni Kanunu ile:

- Tek eşle evlilik kabul edildi, evliliğe yaş sınırı ve resmi nikâh zorunluluğu getirildi.
- Evlenmede kadının rızasının alınması zorunlu hâle getirildi.
- Mirastan kadın ve erkeğin eşit pay alması sağlandı.
- Mahkemelerde kadın ve erkeğin şahitliği eşit sayıldı.
- Kadınlara istediği mesleğe girme hakkı tanındı.
- Kadınlara boşanma hakkı verilerek erkeklerle eşit hâle getirildi.

Buna göre Türk Medeni Kanunu'nun toplumsal hayata etkileri ile ilgili çıkarımlarınızı yazınız.

Cevap: Toplumsal alanda kadın erkek eşitliği sağlanmıştır.

92. Kişilerin hak ve ödevleri, ailenin kuruluşu, miras ilişkilerinin düzenlenmesi gibi konuları belirleyen kanuna ne denir?

Cevap: Medeni Kanun

93. Medeni Kanun Atatürk ilkelerinden hangileri ile hangi yönüyle ilişkilidir? Yazınız.

Cevap: Kadın - erkek eşitliğini büyük ölçüde sağladığı için halkçılık ilkesi ile ilişkilidir.

Dinî nikâhın yerine resmî nikâh getirdiği ve Patrikhane'nin yetkilerini kısıtladığı için laiklik ilkesi ile ilişkilidir.

Türk aile yapısını ilgilendirdiği için de milliyetçilik ilkesi ile ilişkilidir.

Yenilik olduğu için de inkılapçılık ilkesi ile ilişkilidir.

844 Eğitim Alanında Yenilikler

94. Bu kanuna göre Türkiye Cumhuriyeti'ndeki bütün okulların eğitim sisteminin düzenlenmesi ve öğretim programlarının hazırlanması Millî Eğitim Bakanlığı'na bırakıldı. Böylece eğitim öğretim birliği sağlanarak eğitim milli, çağdaş ve laik bir hale getirildi.

Yukarıda açıklaması verilen kanunun adını yazınız.

Cevap: Tevhidi Tedrisat Kanunu

95. Tevhid-i Tedrisat Kanunu hangi yönleri ile hangi ilke ile ilişkilidir? Yazınız.

Cevap: Millî kültürün oluşturulmasına katkı sağladığı için milliyetçilik ilkesi ile ilişkilidir.

Akılcı ve bilimsel bir eğitim anlayışını yerleştirdiği için laiklik ilkesi ile ilişkilidir.

Sosyal devlet anlayışı gereği eğitimde fırsat eşitliğini sağladığı için halkçılık ilkesi ile ilişkilidir.

Çağdaş ve modern eğitimin gelişmesine katkı sağladığı için inkılapçılık ilkesi ile ilişkilidir.

96. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesinin sonuçlarını ve önemini yazınız.

Cevap: Bütün eğitim kurumları Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı.

Eğitim ve öğretimde birlik sağlandı.

Bu kanundan sonra çağın gerisinde kalan medreseler kapatılacaktır.

Eğitimde birlik ile beraber ülkü ve kültür birliği için de önemli bir adım atıldı.

Sosyal devlet anlayışı gereği tüm çocuklara eğitim zorunlu ve parasız oldu.

97. Cumhuriyetin ilk yıllarında Atatürk'ün önderliğiyle çıkarılan kanunların amaçlarından biri de toplumdaki ikilikleri ortadan kaldırmaktı.

Buna göre eğitimde ikilikleri gidermek amacı ile çıkarılan kanunun adını yazınız.

Cevap: Tevhidi Tedrisat Kanunu

98. "Dünya uygarlık ailesinde saygın yer sahibi olmaya layık Türk milleti, evlatlarına vereceği eğitimi okul ve medrese adında birbirinden büsbütün başka iki cins kuruma bölmeye katlanabilir miydi? Eğitim ve öğretimde birlik olmadıkça aynı fikirde, aynı düşünüş biçiminde bireylerden oluşmuş bir millet yapmaya imkân aramak boş şeylerle uğraşmak olmaz mıydı?"

Atatürk'ün bu ifadeleri yaptığı inkılaplardan hangisinin gerekçesidir?

Cevap: Tevhidi Tedrisat Kanunu

99. Harf İnkılabının sebepleri nelerdir?

Cevap: Arapçanın Türkçenin dil ve ses yapısına uygun olmaması

Türkçenin okunup yazılmasının kolaylaştırılmak istenmesi

Eğitim-öğretimin yaygınlaştırılmak ve çağdaş bir yapıya kavuşturulmak istenmesi

Millî kültürün ve Türkçenin korunmak istenmesi

100. "Efendiler! Millî eğitimin ne demek olduğunu bilmekte artık şüphe olmamalıdır. Bir de millî eğitim gerçekleştikten sonra dilini, metodunu, araçlarını da millî yapmak zorunluluğu tartışılmazdır."

Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda yapılan yeniliğin adını yazınız.

Cevap: Harf İnkılabı

101. Harf İnkılabını tamamlayan bir kurumdur. Okuma yazma bilmeyen okul çağı dışındaki yetişkinlere (16-45)

yeni harfleri öğretmek için kurulmuştur.

Bu kurumun adını yazınız.

Cevap: Millet Mektepleri

102. "Büyük devletler kuran atalarımız, büyük ve kapsamlı uygarlıklara da sahip olmuştur. Bunu anlamak, incelemek, Türklüğe ve dünyaya bildirmek bizler için bir borçtur."

Atatürk bu sözü doğrultusunda hangi yeniliği yapmıştır?

Cevap: Türk Tarih Kurumunu kurmuştur.

103. "Ülkesini, yüksek istiklalini korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarmalıdır."

Atatürk bu sözü doğrultusunda hangi yeniliği yapmıştır?

Cevap: Türk Dil Kurumunu kurmuştur.

104. Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumunu kurulması Atatürk'ün hangi ilkesi ile ilişkilidir?

Cevap: Milliyetçilik

- 105.** Atatürk, bir akşam Muhsin Ertuğrul'un sergileyeceği tiyatro gösterisini izlemeye gideceğini söyler. Oyunun başlama saati gelmesine rağmen Atatürk, geciktiğinden dolayı gösteriye yetişememiştir. Herkesin düşündüğü tek şey şudur:
"Ne olacak şimdi?"

...

Atatürk gelmeden gösteri başlar. Gösteriye gecikmeli olarak gelen Atatürk, gösteri sonunda Muhsin Ertuğrul'a şunları söyler: "Sizi kutlarım. İşinizle ilgili ciddiyetiniz, ülkenin gelişimini ciddiye aldığınızı da gösterir. Biz geç geldik. Oysa böyle bir kurum perdesini zamanında açmak zorundadır. Görevinizi yaptığınız için özellikle kutlarım sizi."

Bu anekdot Atatürk'ün neye önem verdiğini göstermektedir?

Cevap: Sanata ve sanatçıya

- 106. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun (3 Mart 1924) çıkarılma nedenlerini yazınız.**

Cevap: Eğitimdeki ikiliği sonlandırmak: Tevhid-i Tedrisat Kanunu, eğitimdeki ikiliği (medrese ve mektep ayrımını) sonlandırmayı amaçlamıştır. Bu sayede eğitim sisteminde birlik ve bütünlük sağlanmıştır.

Okulları Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlamak: Kanun, ülkedeki okulların Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmasını sağlamıştır. Yabancı okulların zararlı faaliyetleri önlenmiştir.

Eğitimi Kolay Denetlemek: Tevhid-i Tedrisat Kanunu, eğitim ve öğretimi kolay bir şekilde denetlemeyi sağlamıştır. Bu sayede eğitim sisteminin standartları belirlenmiş ve denetlenebilir hale gelmiştir.

- 107. Atatürk "Bir millet ki resim yapmaz, bir millet ki heykel yapmaz, bir millet ki fennin gerektirdiği şeyleri yapmaz; itiraf etmeli ki o milletin ilerleme yolunda yeri yoktur. Hâlbuki bizim milletimiz, medeni ve ileri olmaya layıktır ve olacaktır." ifadeleriyle öncelikle neyin önemine vurgu yapmıştır?**

Cevap: Sanatın

845 Toplumsal Alanda Yenilikler

- 108.** Toplumla ilgili, topluma ilişkin alanda yapılan inkılaplardır. Sosyal alanda yapılan inkılaplar da denilmektedir.

Buna göre toplumsal alanda yapılan yeniliklere dört tane örnek yazınız.

Cevaplar: 1) Tekke ve Zaviyelerin kapatılması

2) Soyadı Kanunu

3) Kadınlara haklar verilmesi

4) Takvim saat ve ölçülerde değişiklik

- 109. Kılık kıyafette yapılan yenilikler hangi ilkeler ile ilişkilidir?**

Cevap: Toplumda ayrımı önlediği için halkçılık, Dini kıyafetler ile gezilmemesi toplumsal açıdan laiklik, Çağdaş bir görünüm kazanıldığı için inkılapçılık ilkesi ile ilişkilidir.

- 110.** -İçteki modernleşmeyi dışa yansıtmak

-Toplumda kıyafet birliğini sağlamak

-Çağdaş bir toplum oluşturmak

Amaçları ile yapılan yeniliğin adını yazınız.

Cevap: Kılık Kıyafet Kanunu (Şapka Kanunu)

- 111.** Kılık kıyafet kanunu ile toplumda yaşanan ayrımların önüne geçilmek istenmiştir.
Buna göre kılık kıyafet kanunu hangi ilke ile ilgilidir?
Cevap: Halkçılık
- 112.** Toplumsal alanda yapılan yeniliklerde toplumda ayrıcalık ifade eden unsurların kaldırılmasının düşünülmesiyle toplumsal birliğin sağlanması hedeflenmekteydi. Ayrıca, Batı ile ticari ilişkilerde ortaya çıkan uyumsuzlukların ortadan kaldırılması amaçlanmaktaydı.
Bu açıklama doğrultusunda yapılan yeniliklere iki tane örnek yazınız.
Cevap: Soyadı Kanunu'nun çıkarılması ve Takvim, saat ve ölçülerde değişiklik yapılması
- 113. Halkın dini duygularının sömürülmesi ve kötüye kullanılmasının önüne geçilmesi amacı ile toplumsal alanda yapılan yeniliğin adını yazınız.**
Cevap: Tekke ve Zaviyelerin kapatılması
- 114.** "Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler, meczuplar memleketi olamaz. En doğru, en hakiki tarikat, medeniyet tarikatıdır..."
Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda toplumsal alanda yapılan yenilik nedir?
Cevap: Tekke ve Zaviyelerin kapatılması
- 115.** Halkın dinî duygularının kötüye kullanılmasını önlemek için Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması Hakkındaki Kanun çıkarılarak tekke ve zaviyeler kapatıldı (1925). Aynı kanunla şeyh, derviş, mürit, dede ve seyit gibi unvanların kullanılması ve bu unvanların sembolü hâline gelmiş elbiselerin giyilmesi de yasaklandı. Böylece ayrıcalıkların kaldırıldığı eşit bir toplum oluşturulmaya çalışıldı.
Ayrıcalıkların kaldırılarak eşit bir toplum oluşturulmak istenmesi Atatürk ilkelerinden hangisi ile ilgilidir? Yazınız.
Cevap: Halkçılık
- 116. Toplum içindeki farklı uygulamaları ortadan kaldırmak ve Batılı devletler ile ticari ilişkileri kolaylaştırmak için yapılan yeniliği yazınız.**
Cevap: Takvim, saat ve ölçülerde değişiklik
- 117. Soyadı kanununun çıkarılmasının sebebi nedir?**
Cevap: Osmanlı'da ve Soyadı Kanunu'ndan önce Türkiye'de insanları birbirinden ayırt etmek için lakaplar, şöhretler, aile isimleri, şahsın fiziki durumu ve doğduğu yer gibi bilgiler kullanılırdı. Fakat bu durum kişilerin birbirleriyle devletle ilişkilerinde karışıklıklara ve sorunlara yol açmaktaydı. Toplumsal yaşamda, tapu ve miras işlerinde, okul ve askerlik kayıtları gibi daha birçok konuda ortaya çıkabilecek karışıklıkları önlemek amacıyla her aileye bir soyadı verilmesi kararlaştırılmıştır.
- 118. 21 Haziran 1934'te TBMM'de kabul edilen Soyadı Kanunu'na göre soyad alınırken uyulması gereken kurallar nelerdir?**
Cevap: Her Türk öz adından başka bir soyadı taşıyacaktır.
Söyleyişte, yazılışta ve imzada ad önde, soyadı sonda kullanılacaktır.
Soyadları Türkçe olacaktır.
Rütbe, memuriyet, yabancı ırk ve millet adlarıyla, ahlaka aykırı ve gülünç olan sözcükler soyadı olarak alınmayacaktır.
- 119. "Bir sosyal toplumun bir organı faaliyette bulunurken diğer bir organı işlemezse bu sosyal toplum felçlidir."**
Atatürk'ün bu sözü hangi yenilik ile ilgilidir? Yazınız.

Cevap: Medeni Kanun ve Kadınlara siyasi haklar verilmesi

120. Takvim, saat, ölçüler, rakamlar, hafta sonu tatili gibi değişiklikler çağdaş toplumlara uyum sağlamak için yapıldığından hangi ilke ile ilişkilidir?

Cevap: İnkılapçılık

- 121.** • 1 Ocak 1926'dan itibaren miladi takvim kullanılmaya başlandı.
• 20 Mayıs 1928'de uluslararası rakamlar kabul edildi.
• 26 Mart 1931'de ağırlık ölçü birimi olarak kilogram, uzunluk ölçü birimi olarak metre kabul edildi.

Ülkemizde yapılan bu yeniliklerin ortak amacı nedir?

Cevap: Uluslararası ilişkileri kolaylaştırmak

- 122.** 21 Haziran 1934 tarihinde kabul edilen Soyadı Kanunu ile her vatandaşın adından başka bir soyadı taşıması zorunlu kılındı. Soyadları Türkçe olacak ve ahlaka aykırı olmayacak; rütbe, makam, ırk, millet belirten tanımlar içermeyecekti.

Bu bilgiye göre soyadı belirlenirken Atatürk'ün hangi ilkelerine uygun hareket edilmiştir?

Cevap: Milliyetçilik, halkçılık, inkılapçılık

- 123. Türkiye, uluslararası ölçü ve tartı birimlerinin kabulüyle neleri amaçlamıştır? Yazınız.**

Cevap: Hem yurt içinde ölçü ve tartı birimlerinde birlikteliği sağlamayı hem de Avrupa ile ticari ilişkileri kolaylaştırmayı amaçlamıştır.

- 124.** Yıl 1925'tir. Askerlik çağı gelmiş olan gençlerin askere alma işlemleri yapılacaktır. Askerlik şubesine gelen gençler, işlemleri yapılmak üzere sırayla çağrılmaya başlanır. "Ahmet oğlu Ali!" diye bir çağrı yapılırken iki genç birden görevlinin karşısına çıkarlar.

Görevli kişi;– *Evladım, ben bir kişi çağırdım. Niçin iki kişi birden geldiniz?*

Gençlerden biri; – *Efendim, çağırdığınız kişi benim, der. Öbür genç de; – Efendim, ben de Ahmet oğlu Ali'yim, diyerek cevap verir.*

Paragrafta anlatılan durum hangi yeniliğin gerekçesidir?

Cevap: Soyadı Kanununun çıkarılmasının gerekçesidir.

846 Ekonomik Alanda Yenilikler

- 125. 17 Şubat 1923'te yapılan Türkiye İktisat Kongresi toplanma amacı nedir?**

Cevap: Devletin içinde bulunduğu ekonomik koşulları belirlemek, ekonomik kalkınma için ortak amaçları tespit etmek ve bu amaçları gerçekleştirecek yöntemleri araştırmak amacıyla toplanmıştır.

- 126.** "Siyasi, askeri zaferler ne kadar büyük olurlarsa olsunlar ekonomik zaferlerle taçlandırılmazlarsa meydana gelen zaferler devamlı olamaz, az zamanda söner."

Atatürk bu sözü doğrultusunda hangi toplantıyı yapmıştır?

Cevap: İzmir İktisat Kongresi

- 127.** 17 Şubat - 4 Mart 1923 tarihleri arasında toplanan Türkiye İktisat Kongresi'nde "Özel sektörün yapamadığı işler, devlet tarafından yapılmalıdır." kararı alınmıştır.

Alınan bu kararlar Atatürk ilkelerinden hangisi ile ilişkilidir?

Cevap: Devletçilik

128. Türk kara sularında yük ve yolcu taşıma ile işletme hakkını Türk denizcilerine veren kanunun adını yazınız.

Cevap: Kabotaj Kanunu

129. Üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemizde kapitülasyon antlaşmalarının etkisiyle deniz taşımacılığı ve ticareti yabancıların eline geçmişti. 1 Temmuz 1926'da yürürlüğe giren Kabotaj Kanunu ile Türk kara sularında yolcu ve yük taşıma hakkı Türk vatandaşlarına ve Türk bayrağı taşıyan gemilere verildi.

Buna göre Kabotaj Kanunu Atatürk'ün hangi ilkesi ile ilgilidir?

Cevap: Milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

130. 1929'da başlayan Dünya Ekonomik Krizi Türkiye ekonomisini büyük ölçüde etkiledi. Krizin etkisiyle yatırımlar iyice azaldı. Bu durum üzerine devlet bir taraftan özel sektörü desteklemeye devam ederken diğer yandan da temel tüketim malzemelerine ve ağır sanayiye yönelik yatırımları kendisi yapmaya başladı.

Buna göre 1929 Dünya Ekonomik Krizi hangi ilkeyi zorunlu hale getirmiştir?

Cevap: Devletçilik

131. Cumhuriyetin ilk yıllarında çiftçiler için büyük bir adım atılarak sosyal devlet anlayışı gereği aşar vergisi kaldırıldı. Bu yenilikteki amaç halkın mutluluğu ve huzuru olduğu için Atatürk'ün hangi ilkesi ile ilgilidir.

Cevap: Halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

132. Aşağıda cumhuriyetin ilk yıllarında yapılan bazı çalışmalar verilmiştir:

- Çiftçinin eğitimi için ziraat okullarının açılması
- Makineli tarıma geçilmesi ve tarım makinelerinin ülkemizde üretilmesi
- Çiftçiden alınan aşar vergisinin kaldırılması
- Ziraat Bankasına ait sermayenin tarım dışı alanlarda kullanılmaması
- Hayvan hastalıklarına karşı önlem alınması

Cumhuriyetin ilk yıllarında yapılan bu çalışmalarla neler amaçlanmıştır? Yazınız.

Cevaplar: Tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi, çiftçinin üzerindeki ekonomik yükün azaltılması ve Türk çiftçisinin bilinçlendirilmesi amaçlanmıştır.

133. Türkiye İktisat Kongresi'nde millî ekonomi anlayışı doğrultusunda önemli kararlar alındı. Bu kararlardan bazıları şunlardır:

- Ham maddesi yurt içinde bulunan sanayi dalları kurulmalıdır.
- Türk vatandaşları yerli malı kullanımına teşvik edilmelidir.

Türkiye İktisat Kongresi'nde bu kararların alınmasının amaçlarını yazınız.

Cevap: Dışa bağımlılık önlenmek istenmiştir.

134. İzmir İktisat Kongresi'nde alınan "Ham maddesi yurt içinde bulunan sanayi dalları kurulmalıdır." Kararı ile ne amaçlanmaktadır? Yazınız.

Cevap: Dışa bağımlılık ortadan kaldırılmak istenmiştir.

135. "En güzel coğrafi vaziyette ve üç tarafı denizle çevrili olan Türkiye endüstrisi, ticareti ve sporu ile en ileri denizci millet yetiştirmek kabiliyetindedir. Bu kabiliyetten istifadeyi bilmeliyiz; denizciliği, Türk'ün büyük millî ülküsü olarak düşünmeli ve onu az zamanda başarmalıyız."

Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda yapılan yenilik nedir?

Cevap: Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması

136. İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlardan "Yabancıların kurduğu tekellerden kaçınılmalıdır."

Maddesi Atatürk ilkelerinden hangisi ile ilgilidir?

Cevap: Milliyetçilik İlkesi ile ilgilidir.